

รายงานการศึกษาเชิงลึก แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Green Business)

ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยขยายตัวช้า ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังมีรายได้น้อย และประเทศไทยยังติดกับดักรายได้ปานกลางมาอย่างยาวนาน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยไปสู่เศรษฐกิจธุรกิจสีเขียว ซึ่งจะช่วยต่อยอดจุดแข็งของประเทศให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยอาศัยกลไกวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง และเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจจาก “ทำมากแต่ได้น้อย” ไปสู่ “ทำน้อยแต่ได้มาก” เป็นการตอบโจทย์ในการนำแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน รวมถึงจาก ภาวะโลกร้อนและมลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจ ทำให้ผู้บริโภคยุคใหม่มีความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยการมองหาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อโลก เลือกอุดหนุนแบรนด์ที่มีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าแบรนด์ที่ทำธุรกิจแบบทำลายสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องปรับตัวเพื่อเข้าสู่ยุคของ “Green Business” อย่างจริงจัง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และช่วยให้โลกของเรากลับมาเป็นสีเขียวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

แนวทางการดำเนินการ

1. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว เพื่อให้ทราบถึงระดับศักยภาพในการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Green Business) โดยใช้ข้อมูลการประเมินศักยภาพธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2. ศึกษามาตรการและผลกระทบเชิงบวกและลบที่มีผลต่อผู้ประกอบการต่อเศรษฐกิจสีเขียว
3. ศึกษาแนวทางในการยกระดับผู้ประกอบการในการมุ่งสู่เศรษฐกิจสีเขียว

ผลลัพธ์ที่ได้

รายงานประเมินระดับศักยภาพในการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Green Business) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม และแนวทางในการยกระดับผู้ประกอบการในการมุ่งสู่เศรษฐกิจสีเขียว

รายงานประเมินระดับศักยภาพในการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Green Business)

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ร่วมกับศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้พัฒนาระบบประเมิน Self-Assessment ตามแนวทางธุรกิจสีเขียว Green SME Index โดยได้นำหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพธุรกิจตามแนวคิดธุรกิจสีเขียว (Self-Assessment) สำหรับธุรกิจ MSMEs เพื่อให้บริษัทได้รับทราบสถานะด้านความยั่งยืนของบริษัท (Sustainability Maturity) รวมถึงจุดแข็ง – จุดอ่อนด้านความยั่งยืนของบริษัท เพื่อนำไปสู่การยกระดับบริษัท มุ่งสู่ความยั่งยืนต่อไป โดยมีมิติภายใต้ Green SME Index มีทั้งหมด 4 มิติ ประกอบด้วย

(1) มิติด้านการจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management) ครอบคลุมเรื่องการจัดการผลกระทบภายนอกที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

(2) มิติห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ครอบคลุมการผนวกแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กับสังคม เข้าไปในกระบวนการผลิตและทุกขั้นตอนของห่วงโซ่มูลค่าในสินค้าบริการมาน้อยเพียงใด

(3) มิติธรรมาภิบาล (Governance) ครอบคลุมระบบการดำเนินงานของธุรกิจว่ามีกลไก นโยบาย รวมถึงการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนหรือไม่

(4) มิตินวัตกรรม (Innovation) มีการใช้และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสินค้า บริการ และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและ/หรือสังคมมาน้อยเพียงใด

โดยทั้ง 4 มิติ มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ในแต่ละมิติจะมีประเด็นการประเมินซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) มิติด้านการจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management)

1.1 การจัดการความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม มี 8 ประเด็นย่อย

- 1.1.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- 1.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและคุณภาพน้ำ
- 1.1.3 การลดปริมาณของเสียจากการผลิต
- 1.1.4 การจัดการสารเคมีและวัตถุอันตราย
- 1.1.5 การลดมลพิษทางอากาศ
- 1.1.6 การจัดการมลพิษทางเสียง
- 1.1.7 การจัดการก๊าซเรือนกระจก
- 1.1.8 การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

1.2 การจัดการความยั่งยืนด้านสังคม

- 1.2.1 การกระจายรายได้ให้กับชุมชนอย่างเป็นธรรม
- 1.2.2 การแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพ ให้กับชุมชนอย่างเป็นธรรม
- 1.2.3 การอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบ

1.2.4 การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2) มิติห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

2.1 ความครอบคลุมของการผนวกแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจสีเขียวเข้าไปในห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน

- Awareness: การสร้างความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของ เศรษฐกิจสีเขียว
- Design: กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการ
- Material: การจัดการวัตถุดิบและปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ เช่น พลังงาน น้ำ และวัสดุ
- Production: การจัดการกระบวนการผลิต
- Product & Service: ลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการ
- Marketing: การตลาด /การให้ความรู้แก่สังคม
- Packaging: บรรจุภัณฑ์
- Logistics: การจัดการการขนส่ง
- End of Life: การจัดการผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมถึงบรรจุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเมื่อสิ้นอายุการใช้งาน

(3) มิติธรรมาภิบาล (Governance)

3.1 Good Governance: วิสาหกิจมีโครงสร้างองค์กร นโยบายและแนวปฏิบัติที่มีธรรมาภิบาลสอดคล้องกับหลัก ธรรมาภิบาลตามกรอบ ESG

3.1.1 จริยธรรมและมาตรฐานการต่อต้านคอร์รัปชัน

3.1.2 สิทธิมนุษยชนและสวัสดิการ

3.2 Green Economy: การมีข้อกำหนด กฎระเบียบ แนวปฏิบัติ แผน นโยบายและยุทธศาสตร์ ที่ส่งเสริมเศรษฐกิจ สีเขียว

(4) มิตินวัตกรรม (Innovation)

4.1 ระดับการลงทุนและใช้จ่ายด้านนวัตกรรม และด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีเขียว (Innovation Investment)

4.2 ระดับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจสีเขียว (Product Innovation)

4.3 ระดับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจสีเขียว (Process Innovation)

4.4 ระดับศักยภาพของวิสาหกิจในการใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจสีเขียว (เน้นที่ทรัพยากรมนุษย์)

แบบประเมิน Green SME Index เป็นแบบประเมินชุดคำถามเดียวที่มีตัวชี้วัดไล่เรียงเป็นระดับขั้น 5 ขั้น ตั้งแต่ระดับพื้นฐานที่สุดที่อาจเหมาะกับวิสาหกิจรายย่อย ไปจนถึงระดับมาตรฐานระดับชาติหรือสากลที่อาจเหมาะสมกับผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับระดับการดำเนินงาน 5 ขั้น มีรายละเอียดดังนี้

มิติ	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4	ระดับที่ 5
การจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management)	มีการดำเนินงานบางอย่าง (เปลี่ยนพฤติกรรม)	มีประกาศนโยบายปฏิบัติ	ตั้งเป้าหมายแผนปฏิบัติการและกำหนดตัวชี้วัด	มีการดำเนินการตามแผน และติดตามผลตามตัวชี้วัด	มีการรับรองระดับประเทศ/ระดับสากลหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานรับรอง
ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)	มีการดำเนินการครอบคลุม 1 ขั้นตอนของห่วงโซ่คุณค่า	มีการดำเนินการครอบคลุม 2 ขั้นตอนของห่วงโซ่คุณค่า	มีการดำเนินการครอบคลุม 3 ขั้นตอนของห่วงโซ่คุณค่า	มีการดำเนินการครอบคลุม 4 ขั้นตอนของห่วงโซ่คุณค่า	มีการดำเนินการครอบคลุม 5 ขั้นตอนของห่วงโซ่คุณค่า
ระบบการบริหารจัดการ (Governance)	มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวระดับที่ 1	มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวระดับที่ 2	มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวระดับที่ 3	มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวระดับที่ 4	มีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวระดับที่ 5
นวัตกรรม (Innovation)	มีองค์ความรู้ ใช้ภูมิปัญญา ฐานวัฒนธรรม	หาและใช้ประโยชน์ทางวิชาการ	มีนโยบาย/มีการใช้จ่าย/ลงทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือพัฒนานวัตกรรมบริการ	มีการจัดตั้งกลไกเฉพาะเพื่อการวิจัยและพัฒนา หรือ พัฒนา นวัตกรรมบริการ	มีการเผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ไปยังห่วงโซ่อุปทาน

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์สำหรับการผ่านการประเมิน หรือ ระดับคะแนนน้อยที่สุดที่ควรจะได้ เป็นประเด็นที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนสำหรับเกณฑ์ที่มีชุดเดียวแต่ใช้ร่วมกันกับวิสาหกิจทั้ง 3 ขนาด คือ รายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลาง สำหรับการให้เกณฑ์คะแนนเดียวเป็นเกณฑ์สำหรับการผ่านการประเมินเป็นแนวทางที่ขาดประสิทธิภาพในการหลายมิติ หากเกณฑ์การผ่านการประเมินเกณฑ์เดียวนั้นต่ำเกินไป ก็จะไม่ท้าทายสำหรับวิสาหกิจที่มีศักยภาพ (ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีขนาดกลางและขนาดใหญ่) ในขณะเดียวกันหากเกณฑ์การผ่านการประเมินสูงเกินไป ก็จะทำให้วิสาหกิจรายย่อยและขนาดย่อมไม่มีทางผ่านการประเมิน จึงแก้ไขปัญหานี้โดยการกำหนดให้วิสาหกิจแต่ละขนาด จะมีคะแนนสำหรับการผ่านการประเมินตนเอง หรือระดับคะแนนน้อยที่สุดที่ควรจะได้

แตกต่างกันตามแต่ละขนาดของวิสาหกิจ โดยมีหลักคิดในเรื่องนี้โยงกับระดับ 5 ระดับในแต่ละประเด็นการประเมิน

Green SME Index ออกแบบให้ระดับที่ 1 ของแต่ละประเด็นการประเมิน เป็นการดำเนินการ ที่อยู่ในวิสัยของวิสาหกิจรายย่อย กล่าวคือ วิสาหกิจควรดำเนินการให้ได้อย่างน้อยในระดับที่ 1 ของแต่ละประเด็นการประเมิน ซึ่งระดับที่ 1 นี้หมายถึงมีการดำเนินการบางอย่างที่ยั่งยืนในแต่ละประเด็นการประเมิน แต่ยังไม่ถึงกับมีการออกเป็นนโยบาย กติกา หรือประกาศของบริษัท

การผ่านเกณฑ์การประเมินสำหรับวิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprise) จึงตั้งเอาไว้ที่ 60% ของคะแนนทั้งหมดในกรณีที่บริษัทมีการดำเนินการในระดับที่ 1 ของทุกประเด็นการประเมิน ซึ่งก็คือ 60% ของ 10 คะแนนเท่ากับ 6 คะแนน

สำหรับวิสาหกิจขนาดย่อม Index นี้ออกแบบระดับที่ 2 ของแต่ละประเด็นการประเมินให้เป็นการดำเนินการที่อยู่ในวิสัยของวิสาหกิจขนาดย่อม นั่นคือ การทำให้การดำเนินการที่มีอยู่นั้นกลายเป็นกติกานโยบายหรือแนวทางของบริษัทอย่างเป็นทางการ

การผ่านเกณฑ์การประเมินสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อม (Small Enterprise) จึงตั้งเอาไว้ที่ 60% ของคะแนนทั้งหมดในกรณีที่บริษัทมีการดำเนินการในระดับที่ 1 และ 2 ของทุกประเด็นการประเมิน ซึ่งก็คือ 60% ของ 25 คะแนน (ค่าระดับที่ 1 เท่ากับ 10 + ค่าระดับที่ 2 เท่ากับ 15 คะแนน) ซึ่งผลลัพธ์เท่ากับ 15 คะแนน

สำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง Index นี้ออกแบบระดับที่ 4 ของแต่ละประเด็นการประเมินให้เป็นการดำเนินการที่อยู่ในวิสัยของวิสาหกิจขนาดกลาง ระดับ 3 และ 4 ของแต่ละประเด็นการประเมินมักจะมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ ระดับที่ 3 มักจะเป็นการจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์และกำหนดตัวชี้วัด ระดับที่ 4 คือมีการดำเนินการจริงและติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัด โดยมากการมีการดำเนินการระดับที่ 3 ก็มักจะมีการดำเนินการในระดับที่ 4 Index นี้จึงออกแบบให้ระดับที่ 4 เป็นระดับที่วิสาหกิจขนาดกลางควรดำเนินการ

การผ่านเกณฑ์การประเมินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium Enterprise) จึงตั้งเอาไว้ที่ 60% ของคะแนนทั้งหมดในกรณีที่บริษัทมีการดำเนินการในระดับที่ 1, 2, 3 และ 4 ของทุกประเด็นการประเมิน ซึ่งก็คือ 60% ของ 70 คะแนน (ค่าระดับที่ 1 เท่ากับ 10 + ค่าระดับที่ 2 เท่ากับ 15 คะแนน + ค่าระดับที่ 3 เท่ากับ 20 คะแนน + ค่าระดับที่ 4 เท่ากับ 25 คะแนน) ซึ่งผลลัพธ์เท่ากับ 42 คะแนน

ตารางสรุปเกณฑ์การผ่าน

ขนาดวิสาหกิจ	เกณฑ์การผ่าน คะแนนเต็ม 100 คะแนน
วิสาหกิจรายย่อย (Micro)	6 คะแนน
วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)	15 คะแนน
วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)	42 คะแนน
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large)	60 คะแนน

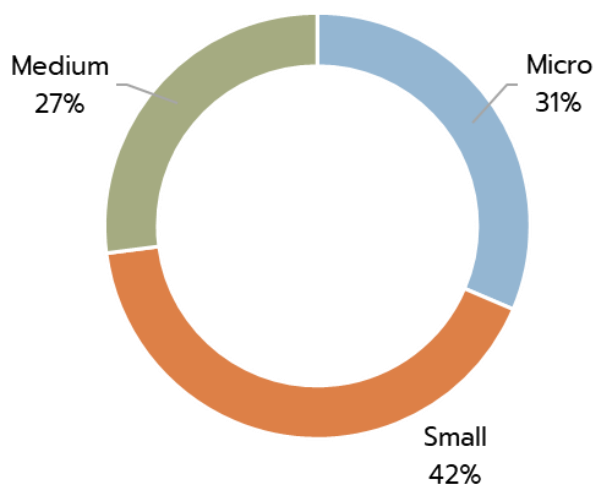
ผลการประเมินศักยภาพธุรกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว (Green SME Index)

จากฐานข้อมูลการประเมินตนเองผ่าน Green SME Index มีบริษัทเข้าร่วมจำนวน 573 บริษัท ซึ่งแบ่งเป็นวิสาหกิจรายย่อย (micro enterprise) จำนวน 180 ราย กิจการขนาดย่อม (small enterprise) จำนวน 238 ราย และกิจการขนาดกลาง (medium enterprise) จำนวน 155 ราย สามารถแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้คือ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน จำนวน 32 ราย กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 73 ราย กลุ่มอุตสาหกรรมสุขภาพ จำนวน 59 ราย กลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุ จำนวน 71 ราย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 61 ราย กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 91 ราย และกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวน 186 ราย (ตารางที่ 3.5)

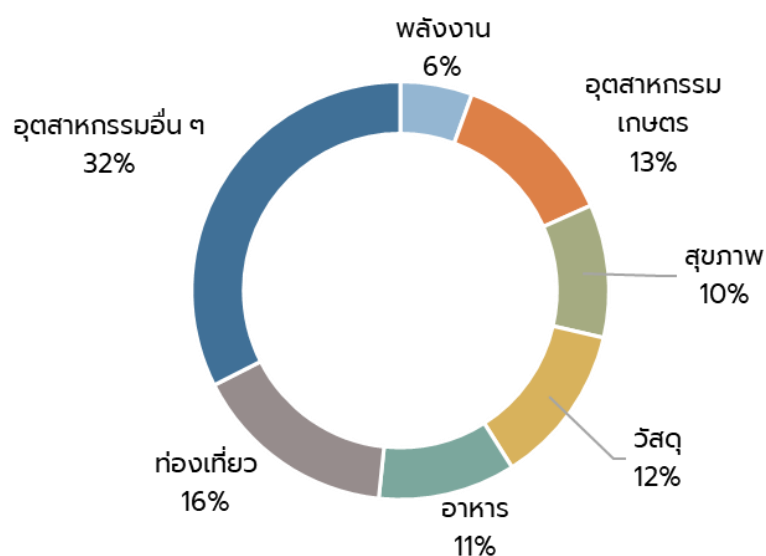
ตารางที่ 3.5 : จำนวนผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมและขนาดธุรกิจ

กลุ่ม	Micro	Small	Medium	รวม
กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน	10	17	5	32
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร	38	24	11	73
กลุ่มอุตสาหกรรมสุขภาพ	21	24	14	59
กลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุ	8	28	34	71
กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร	25	25	11	61
กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	30	44	17	91
กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ	48	76	62	186
รวม	180	238	155	573

ภาพที่ 3.6 : สัดส่วนผู้ตอบแบบประเมินเงินจําแนกตามขนาดธุรกิจ

ภาพที่ 3.7 : สัดส่วนผู้ตอบแบบประเมินเงินจําแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

1. การวิเคราะห์ผลคะแนน Green SMEs Index ภาพรวม

ในภาพรวม คะแนน Green Economy มีคะแนนเฉลี่ย (Average) อยู่ที่ระดับ 45.69 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่ามัธยฐาน (Median) ที่ 45.76 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายในลักษณะสมมาตร อย่างไรก็ตาม จากค่าสูงสุดที่ 99.76 และค่าต่ำสุดที่ 0.26 แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทบางส่วนที่มีความพร้อมในระดับสูง แต่ในขณะเดียวกัน

ก็ยังมียักษ์จำนวนหนึ่งที่มีความพร้อมในระดับต่ำมาก นอกจากนี้ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ 19.14 ซึ่งถือว่าค่อนข้างสูง ยังแสดงให้เห็นว่าระดับคะแนนมีการกระจายค่อนข้างมาก (ตารางที่ 3.6)

เมื่อพิจารณาคะแนนในรายมิติย่อย พบว่าคะแนนมิติการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน (Sustainability Management) มีค่าเฉลี่ยเพียง 8.48 คะแนน ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่ามัธยฐานอยู่ที่ 6.91 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีข้อมูลเบี่ยงเบนไปทางด้านล่างหรือเบี่ยงเบนเล็กน้อย ประกอบกับค่าสูงสุดที่ 29.75 และ ค่าต่ำสุดที่ 0 แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทจำนวนมากที่ขาดการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 6.13 ก็สะท้อนถึงความแปรปรวนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ซึ่งหมายถึงข้อมูลคะแนนในมิตินี้มีการกระจายตัวสูง หรืออีกนัยหนึ่งคือบริษัทที่ร่วมตอบแบบประเมินมีระดับคะแนนในมิตินี้ ค่อนข้างแตกต่างกัน

ส่วนด้านคะแนนมิติการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 23.59 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่ามัธยฐานอยู่ที่ 27.85 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีบริษัทจำนวนมาก อยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตาม ค่าสูงสุดที่ 27.85 และค่าต่ำสุดที่ 0 แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทบางส่วนที่ขาด การบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่า

ส่วนคะแนนมิติการกำกับดูแลกิจการ (Governance) มีค่าเฉลี่ยเพียง 7.24 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ โดยค่ามัธยฐานอยู่ที่ 6.35 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีข้อมูลเบี่ยงเบนไปทางด้านล่างมากกว่า ประกอบกับค่าต่ำสุดที่ 0 แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทบางแห่งที่มีปัญหาด้านการกำกับดูแลกิจการอย่างชัดเจน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 4.85 แสดงถึงการกระจายตัวที่ค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย

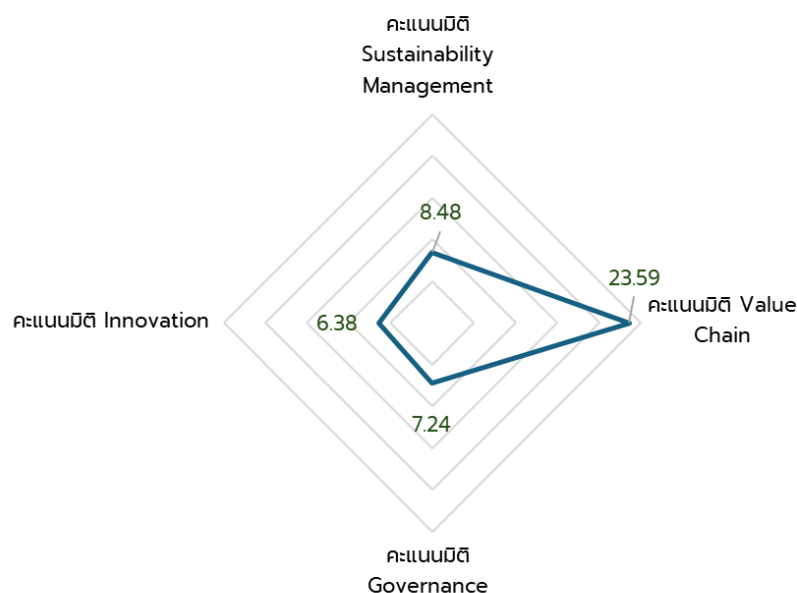
ในมิติสุดท้ายคือ คะแนนมิติด้านนวัตกรรม (Innovation) มีค่าเฉลี่ยเพียง 6.38 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ โดยมี ค่ามัธยฐานอยู่ที่ 5.06 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก แสดงว่าข้อมูลมีการเบี่ยงเบนไปทางด้านล่างสูง ถึงแม้จะมีค่าสูงสุด อยู่ที่ 20.25 ซึ่งถือว่าดีพอสมควร แต่ก็มีเพียงบริษัทไม่กี่แห่งเท่านั้น ในขณะที่ค่าต่ำสุด อยู่ที่ 0 หมายความว่า มีบริษัทบางแห่งที่ไม่มีนวัตกรรมเลย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.58 แสดงถึงความแปรปรวนที่สูงมาก เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย

โดยสรุป จากผลการประเมินพบว่าโดยภาพรวมแล้ว บริษัทยังมีความพร้อมในระดับปานกลาง ในการดำเนินธุรกิจภายใต้แนวทางเศรษฐกิจสีเขียว แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก ในเรื่องคะแนน และบริษัทยังมีจุดอ่อนหลักในด้านการบริหารจัดการความยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการ และนวัตกรรม ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บริษัทต้องให้ความสำคัญและพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและเติบโตไปอนาคต

ตารางที่ 3.6 : ผลคะแนน Green SMEs Index และคะแนนแต่ละมิติ

คะแนนรายมิติ	Average	Median	Max	Min	S.D.
คะแนนสุทธิ Green Economy	45.69	45.76	99.76	0.26	19.14
คะแนนมิติ Sustainability Management	8.48	6.91	29.75	0.00	6.13
คะแนนมิติ Value Chain	23.59	27.85	27.85	0.00	8.50
คะแนนมิติ Governance	7.24	6.35	22.15	0.00	4.85
คะแนนมิติ Innovation	6.38	5.06	20.25	0.00	5.58

ภาพที่ 3.8 : แผนภาพแสดงคะแนนรายมิติต่อภาพรวม

2. การวิเคราะห์ผลคะแนนรายมิติในภาพรวม

2.1 มิติ Sustainability Management

จากผลคะแนนในมิติ Sustainability Management พบว่า ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นประเด็นที่บริษัท มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงถึง 44.20 คะแนน และมีบริษัทหลายแห่งได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน แสดงให้เห็นถึงความตระหนักและความพยายามในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีบริษัทบางส่วนที่ได้คะแนนต่ำมาก ทำให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูงที่ 20.61 ส่วนประเด็นลดปริมาณของเสียจากการผลิต และประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและจัดการน้ำเสีย มีคะแนนเฉลี่ย รองลงมาที่ 37.45 และ 37.23 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าบริษัทจำนวนมากให้ความสำคัญกับทั้ง 2 ประเด็นนี้ แต่คะแนนแต่ละบริษัทค่อนข้างแตกต่างกันมา โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูงที่ 29.15 และ 30.45 ตามลำดับ สำหรับประเด็นอื่นๆ เช่น การจัดการสารเคมี

และวัตถุดิบอันตราย การลดมลพิษทางอากาศ การจัดการมลพิษทางเสียง การลดก๊าซเรือนกระจก และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลางถึงต่ำ โดยประเด็นจัดการความหลากหลายทางชีวภาพมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 18.39 คะแนน แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทจำนวนมากที่ให้ความสำคัญกับประเด็นเหล่านี้ค่อนข้างน้อย

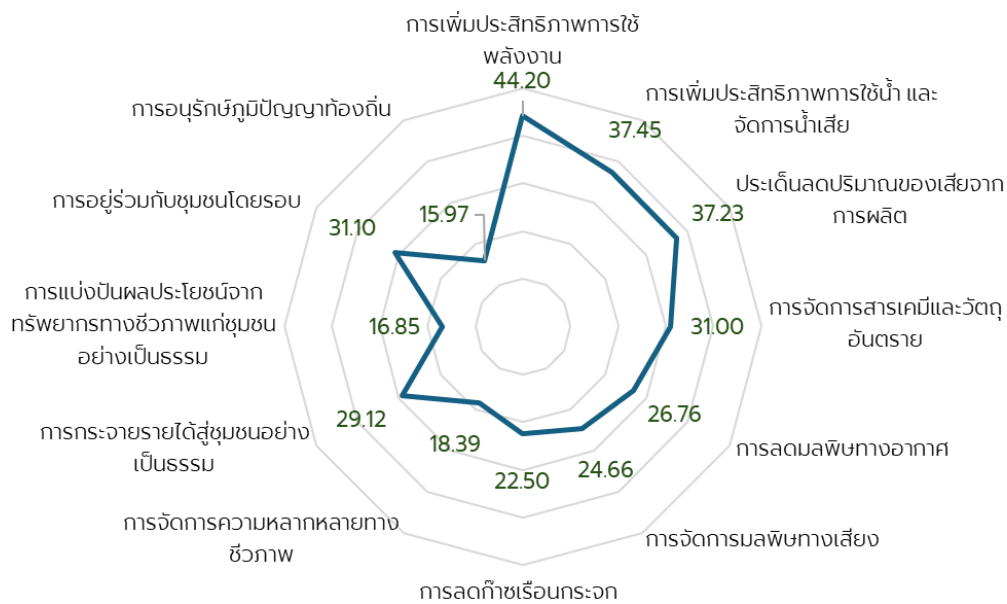
สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุมชน พบว่าประเด็นการอยู่ร่วมกับชุมชนและประเด็นการกระจายรายได้มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่น โดยการอยู่ร่วมกับชุมชนมีคะแนนสูงสุดในกลุ่มที่ 31.10 คะแนน แต่การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 15.97 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นยังเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ยังมีบางบริษัทที่ให้ความสำคัญหรือการดำเนินการในประเด็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอย่างดีมาก เห็นได้จากมีบริษัทที่ได้คะแนนสูงสุดที่ 100 คะแนน

โดยสรุป จากผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าบริษัทให้ความสำคัญกับประเด็นด้านพลังงาน น้ำ และของเสีย มากที่สุด แต่ยังมีช่องว่างในการพัฒนาที่สำคัญในหลายๆ ประเด็น โดยเฉพาะในด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และชุมชน ซึ่งบริษัทควรให้ความสนใจและพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนมากขึ้น

ตารางที่ 3.7 : คะแนนมิติ Sustainability Management แยกรายประเด็น

ประเด็น	Average	Median	Max	Min	S.D.
คะแนนรวมภายในมิติ Sustainability Management	28.49	23.20	100.00	0.00	20.61
ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน	44.20	43.33	100.00	0.00	25.56
ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ และจัดการน้ำเสีย	37.45	30.00	100.00	0.00	29.15
ประเด็นลดปริมาณของเสียจากการผลิต	37.23	30.00	100.00	0.00	30.45
ประเด็นจัดการสารเคมีและวัตถุดิบอันตราย	31.00	25.00	100.00	0.00	29.60
ประเด็นลดมลพิษทางอากาศ	26.76	17.50	100.00	0.00	29.04
ประเด็นจัดการมลพิษทางเสียง	24.66	12.50	100.00	0.00	27.92
ประเด็นลดก๊าซเรือนกระจก	22.50	10.00	100.00	0.00	25.72
ประเด็นจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ	18.39	0.00	100.00	0.00	26.16
ประเด็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างเป็นธรรม	29.12	25.00	100.00	0.00	24.98
ประเด็นการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรม	16.85	0.00	100.00	0.00	24.24
ประเด็นการอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบ	31.10	27.50	100.00	0.00	26.50
ประเด็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	15.97	0.00	100.00	0.00	23.24

ภาพที่ 3.9 : แผนภาพแสดงคะแนนประเด็นการประเมินในมิติ Sustainability Management

2.2 มิติ Value Chain

มิติ Value Chain เป็นการประเมินว่าบริษัทได้มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีเขียวในห่วงโซ่มูลค่าด้านใดบ้าง ซึ่งจากการสรุปผลพบว่าบริษัทที่เข้าร่วมมีการดำเนินการในด้านการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด ร้อยละ 82.55 สะท้อนการดำเนินงานในแง่ของการรณรงค์ และให้ความรู้เกี่ยวกับความยั่งยืนในระดับบริษัท และการตระหนักถึงความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือด้าน Production และ Material มีสัดส่วนร้อยละ 80.98 และ 80.63 ตามลำดับ แสดงถึงบริษัทให้ความสำคัญในการจัดการกระบวนการผลิต และการจัดการวัตถุดิบและปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ เช่น พลังงาน น้ำ และวัสดุ ในขณะที่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการหรือ Design เป็นด้านที่บริษัทมีการดำเนินการน้อยที่สุด มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 54.45 เท่านั้น ทั้งนี้การออกแบบเพื่อความยั่งยืนยังเป็นความท้าทายเพราะต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การลงทุนในการวิจัยและพัฒนา และอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต ทำให้บริษัทอาจลังเลที่จะเปลี่ยนแปลง รวมถึงการขาดความรู้เกี่ยวกับวัสดุและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3.8 : สัดส่วนบริษัทที่มีการดำเนินงานในห่วงโซ่คุณค่าแยกตามประเด็น

ขั้นตอนในห่วงโซ่คุณค่า	มีการดำเนินงาน (ราย)	ร้อยละ	ยังไม่มี การดำเนินงาน (ราย)	ร้อยละ	รวม
Awareness	473	82.55	100	17.45	573
Design	312	54.45	261	45.55	573
Material	462	80.63	111	19.37	573
Production	464	80.98	109	19.02	573
Product & Service	440	76.79	133	23.21	573
Marketing	392	68.41	181	31.59	573
Packaging	410	71.55	163	28.45	573
Logistics	398	69.46	175	30.54	573
End of Life	316	55.15	257	44.85	573

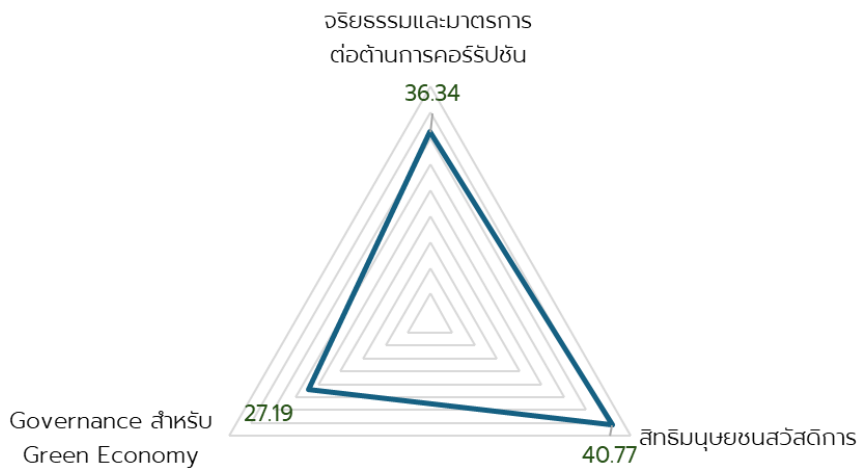
2.3 มิติ Governance

สำหรับผลการประเมินในด้านมิติ Governance พบว่าประเด็นสิทธิมนุษยชน สวัสดิการ เป็นประเด็นที่บริษัทให้ความสำคัญและมีการดำเนินงานมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ที่ 40.77 คะแนน แสดงให้เห็นว่าบริษัท ตระหนักถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิแรงงานและจัดสวัสดิการที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างระหว่างบริษัทที่มีผลงานดีและไม่ดียังคงมีอยู่มาก สังเกตได้จาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงถึง 24.12 แสดงถึงช่องว่างที่ค่อนข้างสูงระหว่างผู้ปฏิบัติที่ดีและยังไม่ปฏิบัติ ส่วนประเด็นจริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน เป็นประเด็นที่บริษัทมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่ 36.34 คะแนน แสดงให้เห็นว่ายังมีบริษัทจำนวนมากที่ต้องให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มีบริษัทบางแห่งที่มีผลงานโดดเด่น โดยได้คะแนนเต็ม 100 คะแนน แต่ในทางกลับกันก็ยังมีบริษัทอีกจำนวนไม่น้อยที่ได้คะแนน 0 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูงที่ 26.64 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจนในการปฏิบัติของบริษัทต่างๆ ในขณะที่ประเด็น Governance สำหรับ Green Economy เป็นประเด็นที่บริษัทให้ความสนใจและมีการดำเนินงานค่อนข้างน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 27.19 คะแนน และมีฐานอยู่ที่ 21.67 คะแนนเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่ยังไม่ได้บูรณาการแนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเข้ากับการกำกับดูแลกิจการของตน อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีบริษัทบางส่วนที่โดดเด่นในประเด็นนี้โดยได้คะแนนเต็ม 100 ค่าเบี่ยงเบนสูงถึง 25.88 แสดงถึงช่องว่างระหว่างบริษัทที่ให้ความสำคัญกับไม่ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าผลการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการผลักดันให้บริษัทหันมาให้ความสำคัญกับแนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างจริงจังและครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านบรรษัทภิบาล สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม และ Green Governance ที่บริษัทยังให้ความสำคัญน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ

ตารางที่ 3.9 : คะแนนมิติ Governance แยกรายประเด็น

ประเด็นการประเมิน	Average	Median	Max	Min	S.D.
คะแนนรวมภายในมิติ Governance	32.68	28.68	100.00	0.00	21.88
จริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน	36.34	35.00	100.00	0.00	26.64
สิทธิมนุษยชน สวัสดิการ	40.77	35.00	100.00	0.00	24.12
Governance สำหรับ Green Economy	27.19	21.67	100.00	0.00	25.88

ภาพที่ 3.10 : แผนภาพแสดงคะแนนประเด็นการประเมินในมิติ Governance

2.4 มิติ Innovation

สำหรับคะแนนในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมของบริษัท พบว่ามีความแตกต่างอย่างมาก ระหว่างกลุ่มบริษัทที่ให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญกับนวัตกรรม โดยในประเด็นระดับการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา นั้น บริษัทมีการดำเนินงานในระดับปานกลางเท่านั้น แม้จะมีบริษัทบางแห่งลงทุนอย่างจริงจัง ได้คะแนนสูงสุด 100 คะแนน แต่ก็มีบริษัทอีกจำนวนมากที่ขาดการลงทุนด้านนี้อย่างสิ้นเชิง สะท้อนความแตกต่างที่ค่อนข้างมากระหว่างบริษัท สำหรับประเด็นการใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการ นั้น บริษัทส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญและมีการดำเนินงานในระดับปานกลางเช่นกัน มีบริษัทเป็นบางส่วนที่เป็นผู้นำนวัตกรรมในตลาด แต่บริษัทส่วนใหญ่มีผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้นวัตกรรม โดยมีความแตกต่างสูงมากระหว่างกลุ่มผู้นำและผู้ตาม ที่น่าสนใจคือ ประเด็นการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด 27.95 คะแนน แสดงถึงการให้ความสำคัญน้อยมาก โดยบริษัทส่วนใหญ่ ไม่มีการปรับใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่าเลย แม้จะมีบริษัทบางส่วนที่ทำได้อย่างครบวงจร แต่ก็มีแตกต่างกันมาก ส่วนในด้านศักยภาพการ

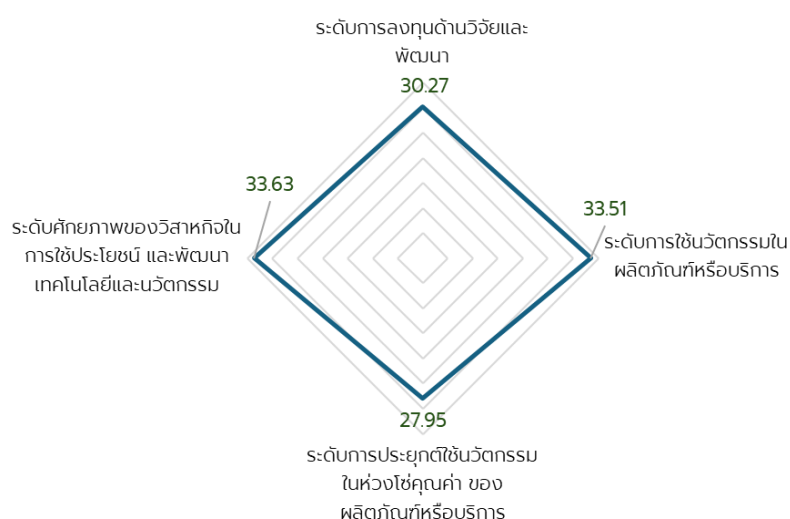
ใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีนั้น แม้จะมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มนี้ที่ 33.63 คะแนน แต่ก็ยังอยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างสูงมากระหว่างบริษัทด้วยกัน

จากการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ 4 ประการที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมดังกล่าว ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินการที่ยังอยู่ในระดับที่น้อย และมีความแตกต่างกันระหว่างบริษัทที่เป็นผู้นำด้านนวัตกรรมและกลุ่มที่มีการดำเนินการตามหลัง หรือให้ความสำคัญในระดับที่ต่ำกว่า ความแตกต่างนี้ก่อให้เกิดช่องว่างเชิงกลยุทธ์ที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันเชิงธุรกิจ ในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ตารางที่ 3.10 : คะแนนมิติ Innovation แยกรายประเด็น

ประเด็นการประเมิน	Average	Median	Max	Min	S.D.
คะแนนรวมภายในมิติ Innovation	31.26	25.00	100.00	0.00	26.64
ระดับการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา	30.27	25.00	100.00	0.00	28.58
ระดับการใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการ	33.51	25.00	100.00	0.00	31.86
ระดับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการ	27.95	22.50	100.00	0.00	29.96
ระดับศักยภาพของวิสาหกิจในการใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	33.63	25.00	100.00	0.00	29.41

ภาพที่ 3.11 : แผนภาพแสดงคะแนนประเด็นการประเมินในมิติ Innovation

3. การวิเคราะห์ผลคะแนนรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในแต่ละมิติ

จากผลการประเมิน พบว่า อุตสาหกรรมเกษตร มีคะแนนรวม Green Economy สูงกว่าทุกกลุ่มอุตสาหกรรม มีคะแนนที่ 49.42 แสดงให้เห็นถึงกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับดี สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้คะแนนรวมสูงเป็นลำดับรองลงมาคือ อุตสาหกรรมวัสดุ มีคะแนนที่ 48.28 และอุตสาหกรรมพลังงานมีคะแนนที่ 47.91 จะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีคะแนนอยู่ในระดับดีเช่นกัน สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว (ภาพที่ 19) หากพิจารณาคะแนนในแต่ละมิติ จะเห็นว่าทุกอุตสาหกรรมมีจุดแข็งอยู่ที่มิติห่วงโซ่คุณค่า ในขณะที่ มิติการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน เป็นสิ่งที่ต้องเร่งสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านนี้เป็นการเร่งด่วน เนื่องจากมีคะแนนไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็มในมิตินี้ นอกจากนี้ มิติการกำกับดูแลกิจการ และการสร้างนวัตกรรม ก็ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมเช่นกัน

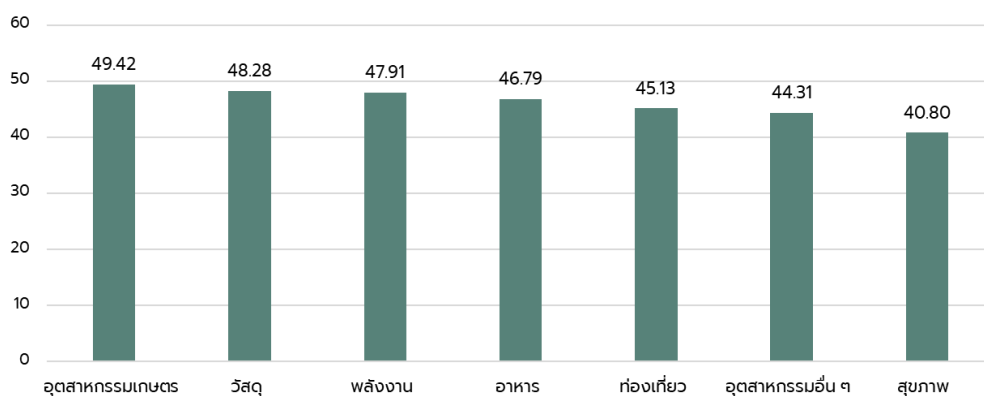
อุตสาหกรรมเกษตร มีคะแนนรวม 49.42 ซึ่งสูงกว่าเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเกษตรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับดี โดยมีจุดแข็งอยู่ที่มิติห่วงโซ่คุณค่า และมิติการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีคะแนนสูงกว่าภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ อย่างไรก็ตาม มิติการกำกับดูแลกิจการ และการสร้างนวัตกรรม ยังคงต้องให้ความสำคัญและได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อยกระดับให้การดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมวัสดุ และอาหาร มีคะแนนรวมใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมเกษตร โดยมีการดำเนินงานในมิติ ห่วงโซ่คุณค่าได้ดีที่สุด มีคะแนนที่ 24.99 และ 24.86 สะท้อนถึงการให้ความสำคัญในการผนวกแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจ สีเขียวเข้าไปในห่วงโซ่คุณค่า ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความตระหนัก การคำนึงถึงกระบวนการออกแบบ การจัดการวัตถุดิบและกระบวนการผลิต ตลอดจนการขนส่ง และการจัดการผลิตภัณฑ์หรือบริการที่หมดอายุการใช้งาน ในขณะที่มิติด้านอื่นๆ ยังคงต้องเร่งปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินธุรกิจมีความยั่งยืนต่อไป

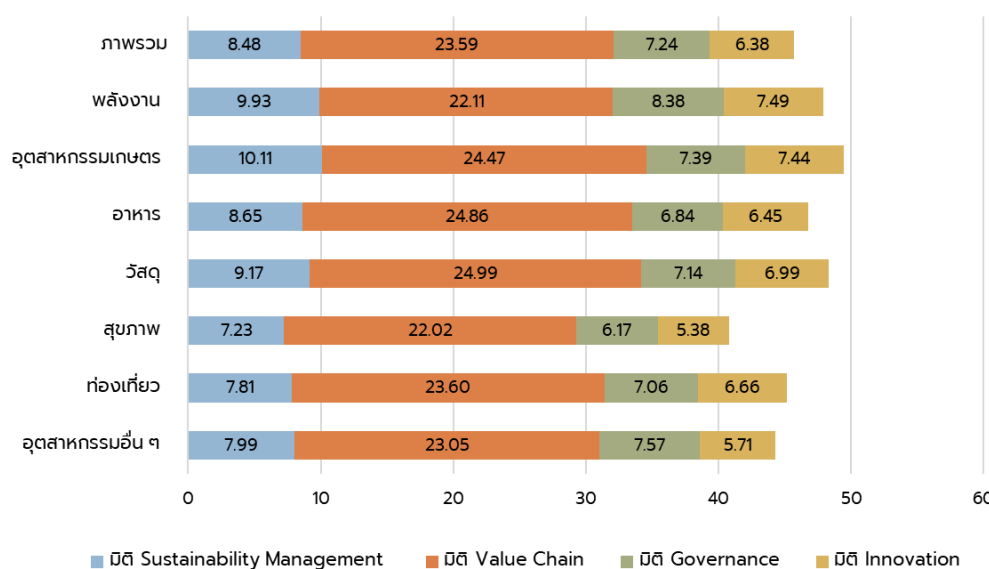
อุตสาหกรรมพลังงาน มีคะแนนรวมที่ 47.91 ซึ่งใกล้เคียงกับภาคธุรกิจอื่นๆ แสดงถึงการให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับดีเช่นกัน โดยมีการดำเนินงานในมิติห่วงโซ่คุณค่าได้ดีที่สุด มีคะแนนที่ 22.11 แม้ว่าจะมีคะแนนที่สูงแต่ก็ต่ำกว่าภาคธุรกิจอื่นๆ โดยเปรียบเทียบ ซึ่งอาจต้องมีการพัฒนาด้านการจัดการห่วงโซ่คุณค่าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการจัดจำหน่าย อย่างไรก็ตาม มิติการนวัตกรรมมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ 7.49 คะแนน แสดงถึงความพยายามในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ แต่ยังคงต้องพัฒนาต่อไปอีกพอสมควร ส่วนอุตสาหกรรมสุขภาพ มีคะแนนในภาพรวมเศรษฐกิจสีเขียว 40.80 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าภาคอื่นๆ คะแนนในมิติความยั่งยืน มิติการบริหารจัดการ มิตินวัตกรรม ที่ยังมีคะแนนต่ำมาก แสดงถึงความจำเป็นในการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานที่ยั่งยืนในมิตินี้มากขึ้น ส่วนคะแนนในมิติห่วงโซ่คุณค่าที่ได้ 22.02 คะแนน ถือว่าเป็นคะแนนที่สูงและสะท้อนว่ามีการดำเนินงานด้านมิติห่วงโซ่คุณค่าที่ค่อนข้างดี

โดยสรุป จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ในภาพรวม พบว่าคะแนนในแต่ละมิติของการประเมิน ได้แก่ มิติการจัดการความยั่งยืน มิติห่วงโซ่คุณค่า มิติการบริหารจัดการ และ มิติการสร้างนวัตกรรม มีความแตกต่างกันในแต่ละภาคการผลิต ซึ่งมิติห่วงโซ่คุณค่า เป็นมิติที่ได้รับคะแนนค่อนข้างสูงในทุกภาคการผลิต ซึ่งสะท้อนถึงการดำเนินงานที่มีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าได้ดี แต่ในด้านมิติการจัดการความยั่งยืน และมิติการบริหารจัดการ หลายภาคธุรกิจยังคงต้องพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนในมิติการสร้างนวัตกรรม มีการแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตและการจัดการ อย่างไรก็ตาม คะแนนในมิตินี้ยังคงต่ำเมื่อเทียบกับมิติอื่นๆ ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการลงทุนและพัฒนานวัตกรรมมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนในระยะยาว

ภาพที่ 3.12 : แผนภาพเปรียบเทียบคะแนนสุทธิ Green Economy ของแต่ละอุตสาหกรรม

ภาพที่ 3.13 : แผนภาพเปรียบเทียบคะแนนในแต่ละมิติของแต่ละอุตสาหกรรม

3.1 มิติ Sustainability Management

ในภาพรวมของทุกภาคธุรกิจ จะเห็นว่าคะแนนโดยรวมยังอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยมีคะแนนต่ำมากในด้านการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจทุกสาขาให้ความสำคัญกับประเด็นเหล่านี้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาในแต่ละภาคธุรกิจ พบว่า อุตสาหกรรมพลังงาน มีคะแนนสูงสุดในหลายมิติ โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ที่ได้คะแนนสูงถึง 49.90 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มธุรกิจพลังงานที่ต้องมีการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและการจัดการน้ำเสีย ประเด็นลดปริมาณของเสียจากการผลิต และประเด็นการลดก๊าซเรือนกระจก มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมพลังงานยังมีความท้าทายในประเด็นการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรม และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งได้คะแนนต่ำกว่าด้านอื่นๆ

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตร ค่อนข้างมีจุดเด่นในการดำเนินการด้านสังคม เช่น การกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างเป็นธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบ และการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนชุมชน อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเกษตรยังต้องการการปรับปรุง ในด้านการจัดการมลพิษทางเสียง และการจัดการก๊าซเรือนกระจก ที่มีคะแนนต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ

ส่วนอุตสาหกรรมสุขภาพ มีคะแนนต่ำในเกือบทุกประเด็น ยกเว้นในมิติการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ที่อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็ยังต่ำกว่าภาคธุรกิจอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ ซึ่งอาจสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการใช้พลังงานในการดำเนินงาน แต่ยังคงมีความท้าทายในการปรับปรุงประเด็นการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรมที่ได้คะแนนต่ำ ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาในด้านเหล่านี้เพื่อให้มีการดำเนินงานที่ยั่งยืนมากขึ้น

อุตสาหกรรมวัสดุ มีคะแนนสูงในประเด็นการลดปริมาณของเสียจากการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้พลังงาน และการใช้น้ำ แต่ก็ยังต้องปรับปรุงในด้านลดก๊าซเรือนกระจก จัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรม

ส่วนอุตสาหกรรมอาหาร มีคะแนนสูงในประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการลดปริมาณของเสียจากการผลิต แต่ประเด็นที่ยังต้องปรับปรุง ได้แก่ การลดก๊าซเรือนกระจก และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับอุตสาหกรรมสุขภาพ และภาคการท่องเที่ยว มีคะแนนค่อนข้างต่ำในเกือบทุกด้าน ทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวม และเปรียบเทียบกับภาคธุรกิจอื่น จึงควรได้รับความสนใจใน

การพัฒนาเป็นพิเศษในอนาคต จะเห็นว่ามีคะแนนต่ำมากในหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านการจัดการมลพิษทางเสียง และการลดของเสีย การแบ่งปันผลประโยชน์ การอนุรักษ์ภูมิปัญญา จึงจำเป็นต้องมีมาตรการส่งเสริมอย่างจริงจังในภาคอุตสาหกรรมทั้งสองนี้

ภาพรวมของทุกภาคการผลิตยังคงมีประเด็นที่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในด้านการลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชนและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งควรมีกลไกและกระบวนการที่ชัดเจนในการกำกับดูแล รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและอนุรักษ์เรื่องเหล่านี้ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายภาคธุรกิจ พบว่าส่วนใหญ่ยังขาดการส่งเสริมด้านการนำเทคโนโลยี สะอาดมาใช้ รวมถึงการบริหารจัดการของเสีย มลพิษ และการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ และแบ่งปันผลประโยชน์แก่ชุมชน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในแต่ละสาขา รวมถึงการจัดการเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการสนับสนุนต้องครอบคลุม ทุกภาคส่วนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ทุกภาคสามารถพัฒนาสู่การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้อย่างแท้จริง

ตารางที่ 3.11 : คะแนนเฉลี่ยมิติ Sustainability Management แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเด็น	ภาพรวม	พลังงาน	อุตสาหกรรมเกษตร	สุขภาพ	วัสดุ	อาหาร	ท่องเที่ยว	อุตสาหกรรมอื่น ๆ
คะแนนรวมภายในมิติ Sustainability Management	28.49	33.36	34.00	24.31	30.81	29.05	26.26	26.85
ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน	44.20	49.90	41.74	38.21	44.48	43.20	46.02	45.41
ประเด็นเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ และจัดการน้ำเสีย	37.45	42.23	39.13	34.17	40.35	35.70	37.38	36.51
ประเด็นลดปริมาณของเสียจากการผลิต	37.23	40.08	39.18	32.29	40.04	38.57	32.66	38.27
ประเด็นจัดการสารเคมีและวัตถุอันตราย	31.00	35.55	33.36	28.81	33.52	33.03	24.53	31.52
ประเด็นลดมลพิษทางอากาศ	26.76	35.27	29.81	22.01	35.30	22.64	21.03	26.51

ประเด็น	ภาพรวม	พลังงาน	อุตสาหกรรม เกษตร	สุขภาพ	วัสดุ	อาหาร	ท่องเที่ยว	อุตสาหกรรม อื่น ๆ
ประเด็นจัดการมลพิษทางเสียง	24.66	29.18	27.43	19.83	31.62	24.41	19.52	24.25
ประเด็นลดก๊าซเรือนกระจก	22.50	30.55	29.42	15.55	24.75	19.34	22.97	20.56
ประเด็นจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ	18.39	27.34	29.21	16.02	18.91	19.22	14.73	14.66
ประเด็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างเป็นธรรม	29.12	31.33	40.55	21.36	30.11	32.25	28.93	25.40
ประเด็นการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพแก่ชุมชนอย่างเป็นธรรม	16.85	20.00	29.73	15.89	15.39	22.75	15.22	10.97
ประเด็นการอยู่ร่วมกับชุมชนโดยรอบ	31.10	33.59	39.73	25.72	34.15	32.75	28.82	28.40
ประเด็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	15.97	17.58	23.94	17.46	13.20	20.04	16.43	11.60

3.2 มิติ Value Chain

ผลการประเมินมิติห่วงโซ่อุปทานของภาคธุรกิจต่างๆ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีที่คะแนน 84.71 แต่ก็ยังมีช่องว่างที่แตกต่างกันระหว่างภาคธุรกิจ โดยอุตสาหกรรมวัสดุ และอาหาร เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดห่วงโซ่มูลค่า ในขณะที่อุตสาหกรรมสุขภาพ และพลังงาน จำเป็นต้องเร่งพัฒนาการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในมิติ เห็นได้จากมีคะแนนต่ำที่สุดที่ 79.07 และ 79.38 ตามลำดับ ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าภาพรวม แสดงให้เห็นถึงความต้องการในการพัฒนาอย่างมากในการผนวกการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเข้ากับห่วงโซ่อุปทาน

ตารางที่ 3.12 : คะแนนเฉลี่ยมิติ Value Chain แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	มิติ Value Chain
ภาพรวม	84.71
พลังงาน	79.38
อุตสาหกรรมเกษตร	87.88
สุขภาพ	79.07
วัสดุ	89.72
อาหาร	89.26
ท่องเที่ยว	84.73
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	82.77

3.3 มิติ Governance

การวิเคราะห์ในด้าน Governance ของแต่ละภาคธุรกิจ จะแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ประเด็น คือ จริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน สิทธิมนุษยชนและสวัสดิการ และ Governance สำหรับ Green Economy คะแนนในแต่ละมิติจะแสดงถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการบริหารจัดการเชิงจริยธรรม สวัสดิการ และการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการดำเนินงาน

เมื่อพิจารณาคะแนนโดยภาพรวมแล้ว คะแนนในทุกด้านยังอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยเฉพาะด้าน Governance สำหรับ Green Economy ที่มีคะแนนเพียง 27.19 ซึ่งต่ำที่สุด แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมระบบการจัดการเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียวของผู้ประกอบการ และ เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมพลังงานเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสูงที่สุด โดยเปรียบเทียบในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านสิทธิมนุษยชนสวัสดิการ สะท้อนถึงการให้ความสำคัญต่อการดูแลพนักงานและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการดำเนินงาน แต่คะแนนด้าน Governance สำหรับ Green Economy ยังอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ายังขาดการบริหารจัดการที่ดีเพื่อผลักดันให้เป็นพลังงานสะอาดอย่างแท้จริง

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตร มีคะแนนในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ไม่โดดเด่นในด้านใดเป็นพิเศษ และยังมีค่าต่ำกว่าคะแนนรวม ในด้านจริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน และสิทธิมนุษยชนและสวัสดิการ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนและพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างจริงจัง

อุตสาหกรรมสุขภาพ เป็นกลุ่มที่มีคะแนนต่ำที่สุดในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านจริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันที่ได้คะแนน 30.25 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมสุขภาพยังขาดมาตรการที่เข้มงวดในด้านนี้ การจัดการที่โปร่งใสและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมยังไม่แพร่หลาย พอที่จะสร้างความเชื่อมั่นในด้านการต่อต้านการทุจริต สำหรับด้านสิทธิมนุษยชนและสวัสดิการ มีคะแนนที่ 35.16 ซึ่งต่ำกว่าภาพรวม สะท้อนถึงการขาดมาตรการในการให้ความสำคัญต่อสิทธิมนุษยชน และการให้สวัสดิการ

ที่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมที่ต้องการคุณภาพแรงงานสูงเช่นนี้ ส่วนด้าน Governance สำหรับ Green Economy ได้เพียง 23.39 คะแนน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมนี้ ยังขาดการสนับสนุน และการปรับใช้แนวทางเศรษฐกิจสีเขียวอย่างเต็มที่

ในขณะที่อุตสาหกรรมวัสดุ มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำในทุกมิติ ในด้านจริยธรรม และมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน มีคะแนนที่ 31.30 ซึ่งแสดงถึงการขาดการกำกับดูแลที่เข้มงวดในด้าน จริยธรรมและการคอร์รัปชัน อย่างไรก็ตาม ในด้านสิทธิมนุษยชนและสวัสดิการ ด้าน Governance สำหรับ Green Economy มีคะแนนสูงกว่าภาพรวมที่ 41.61 และ 28.26 คะแนน แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการดูแลพนักงานและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ควรได้รับ รวมถึงการสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวในการ ดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรและการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามแนวทางความยั่งยืน

อุตสาหกรรมอาหาร มีคะแนนค่อนข้างต่ำในด้านจริยธรรมและมาตรการต่อต้านการ คอร์รัปชัน โดยได้ 33.03 คะแนน ซึ่งแสดงถึงความจำเป็นในการพัฒนามาตรการเพื่อควบคุมการทุจริตและ สร้างความโปร่งใสมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในด้าน Governance สำหรับ Green Economy ได้คะแนนต่ำที่ 25.83 คะแนน ซึ่งแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพในการปรับตัวไปสู่การใช้แนวทางเศรษฐกิจสีเขียว ยังคงมีช่องว่าง สำหรับการพัฒนา และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญต่อไป

ส่วนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในด้านจริยธรรมและมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ได้คะแนน 40.22 ซึ่งสูงกว่าภาพรวม แต่ในด้านสิทธิมนุษยชนและสวัสดิการกลับได้เพียง 38.53 คะแนน ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าภาพรวม จึงเป็นความท้าทายในการดูแลพนักงานและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องกับการบริการเป็นหลักให้มีประสิทธิภาพ และสร้างแรงจูงใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้คะแนนต่ำมากในด้าน Governance สำหรับ Green Economy ที่ 24.83 คะแนน ซึ่งแสดงถึงความขาดแคลนในการสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวในอุตสาหกรรมนี้

โดยสรุป มิติ Governance สำหรับภาคธุรกิจ มีการดำเนินงานในประเด็นจริยธรรมและสิทธิ มนุษยชนและ สวัสดิการในระดับปานกลาง แสดงถึงความพยายามของหลายภาคธุรกิจในการปรับปรุง การจัดการภายใน และการดูแลพนักงาน สำหรับ Governance ใน Green Economy เป็นประเด็นที่ ภาคธุรกิจยังต้องพัฒนามาก เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำบ่งบอกถึงการขาดการนำแนวทางเศรษฐกิจ สีเขียวมาใช้อย่างจริงจัง ในกระบวนการผลิต

ตารางที่ 3.13 : คะแนนเฉลี่ยมิติ Governance แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเด็น	ภาพรวม	พลังงาน	อุตสาหกรรม เกษตร	สุขภาพ	วัสดุ	อาหาร	ท่องเที่ยว	อุตสาหกรรม อื่น ๆ
คะแนนรวมภายในมิติ Governance	32.68	37.85	33.40	27.89	32.22	30.88	31.86	34.19
จริยธรรมและมาตรการ ต่อต้านการคอร์รัปชัน	36.34	41.56	31.40	30.25	31.30	33.03	40.22	40.42
สิทธิมนุษยชนสวัสดิการ	40.77	45.65	37.09	35.16	41.61	39.54	38.53	44.33
Governance สำหรับ Green Economy	27.19	32.47	32.60	23.39	28.26	25.83	24.83	26.55

3.4 มิติ Innovation

ผลประเมินด้านนวัตกรรมโดยภาพรวม จะเห็นว่า ระดับการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา การใช้ นวัตกรรม ในผลิตภัณฑ์หรือบริการ การประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่มูลค่า และศักยภาพของวิสาหกิจ ในการใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับ Green Economy อยู่ในระดับ ปานกลาง แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเต็มที่และรอบด้าน

เมื่อพิจารณาแยกตามอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมพลังงานมีความโดดเด่นในมิติ นวัตกรรม โดยเฉพาะด้านการใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งได้คะแนนสูงถึง 44.53 คะแนน สะท้อน ให้เห็นถึงการที่อุตสาหกรรมพลังงานมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตและการ ให้บริการอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการใช้พลังงานสะอาดหรือการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีคะแนนในด้านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่มูลค่า และศักยภาพในการใช้ประโยชน์และพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งสะท้อนถึงความพร้อมของอุตสาหกรรมพลังงานในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มา ปรับใช้ในทุกระยะของกระบวนการผลิต อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมพลังงานมีคะแนนต่ำสุดในด้านการลงทุน ด้านวิจัยและพัฒนา เมื่อเทียบกับภาคธุรกิจอื่นๆ มีคะแนนที่ 27.81 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมนี้ยังไม่ให้ ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งที่เป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาเทคโนโลยีสูง

สำหรับอุตสาหกรรมเกษตร มีคะแนนที่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมพลังงานในหลายด้าน โดยมี คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเกษตรยังต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมในการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ อุตสาหกรรมเกษตรยังมีคะแนนต่ำที่สุดใน ด้านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมใน ห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสีเขียวได้อย่างครบวงจร ดังนั้น อุตสาหกรรมควรหาแนวทางใน การพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในทุกระยะของการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจตาม แนวทางเศรษฐกิจสีเขียวได้อย่างยั่งยืน

อุตสาหกรรมสุขภาพ มีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่นในทุกด้าน โดยเฉพาะการใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการ มีคะแนนที่ 26.91 แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมนี้ยังมีการปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการต่าง ๆ ไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและหาแนวทางในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการให้มากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ทุกวันนี้ให้ความสำคัญและใส่ใจในเรื่องสุขภาพมากขึ้น ดังนั้น นวัตกรรมจะช่วยในการพัฒนาสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ได้อย่างตรงจุดมากยิ่งขึ้น

อุตสาหกรรมวัสดุ มีคะแนนสูงกว่าทุกกลุ่มอุตสาหกรรมในด้านการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตวัสดุ รวมถึงการใช้นวัตกรรมในผลิตภัณฑ์หรือบริการ และศักยภาพของวิสาหกิจในการใช้ประโยชน์ และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ที่ 35.07 คะแนน และ 35.77 คะแนน สะท้อนถึงการให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้า รวมถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี

อุตสาหกรรมอาหาร มีคะแนนในระดับปานกลางในหลายด้าน โดยมีคะแนนสูงสุดในด้านศักยภาพในการ ใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม 33.81 คะแนน ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้ยังมีคะแนนต่ำในด้านการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมอาหารยังขาดการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในทุกส่วนของกระบวนการผลิต

ส่วนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีคะแนนในระดับปานกลางในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านการใช้นวัตกรรม ในผลิตภัณฑ์หรือบริการ และการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา ที่แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาบริการให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ในด้านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในห่วงโซ่คุณค่ามีคะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ที่ 27.80 คะแนน แสดงถึงอุตสาหกรรมนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่ ไม่มากนัก

ตารางที่ 3.14 : คะแนนเฉลี่ยมิติ Innovation แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเด็น	ภาพรวม	พลังงาน	อุตสาหกรรม เกษตร	สุขภาพ	วัสดุ	อาหาร	ท่องเที่ยว	อุตสาหกรรม อื่น ๆ
คะแนนรวมภายในมิติ Innovation	31.26	36.79	35.93	27.18	34.52	31.37	32.12	28.08
ระดับการลงทุนด้านวิจัย และพัฒนา	30.27	27.81	34.38	27.29	37.43	29.02	29.56	28.04
ระดับการใช้นวัตกรรม ในผลิตภัณฑ์หรือบริการ	33.51	44.53	39.42	26.91	35.07	33.40	35.63	29.78
ระดับการประยุกต์ใช้ นวัตกรรมในห่วงโซ่มูลค่า ของผลิตภัณฑ์หรือบริการ	27.95	33.91	33.90	26.48	30.42	29.34	27.80	23.71
ระดับศักยภาพของ วิสาหกิจในการใช้ ประโยชน์ และพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม	33.63	40.63	36.06	28.14	35.77	33.81	35.82	31.28

ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับศักยภาพธุรกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว

1. การยกระดับการจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management)

- สร้างความตระหนักและองค์ความรู้ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นที่มีคะแนนต่ำมาก เช่น การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การลดก๊าซเรือนกระจก และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พัฒนาโครงการนำร่อง สำหรับการจัดการสารเคมีและวัตถุอันตราย มลพิษทางอากาศ และเสียง โดยเริ่มจากอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบสูง
- สร้างแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอุตสาหกรรม โดยให้อุตสาหกรรมที่มีคะแนนสูง เช่น อุตสาหกรรมเกษตร และพลังงาน แบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีแก่อุตสาหกรรมที่มีคะแนนต่ำ
- สนับสนุนโครงการเชื่อมโยงชุมชน เพื่อยกระดับการกระจายรายได้สู่ชุมชนและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างเป็นธรรม

2. การพัฒนามิติห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

- ปรับปรุงกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการ (Design) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด โดยนำแนวคิดการออกแบบเพื่อความยั่งยืน (Design for Sustainability) มาประยุกต์ใช้ และจัดอบรมการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ต้นน้ำ

- พัฒนาระบบการจัดการเมื่อผลิตภัณฑ์สิ้นอายุการใช้งาน (End of Life) ซึ่งเป็นอีกขั้นตอนที่มีการดำเนินการน้อย โดยพิจารณาการนำกลับมาใช้ใหม่ การรีไซเคิล หรือการย่อยสลายทางชีวภาพ
- สร้างความร่วมมือตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนร่วมกับคู่ค้า ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- พัฒนาระบบการตลาดและการสื่อสารด้านความยั่งยืน เพื่อสร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่ผู้บริโภค

3. การยกระดับธรรมาภิบาล (Governance)

- เสริมสร้างกลไกธรรมาภิบาลสีเขียว โดยจัดทำคู่มือธรรมาภิบาลสำหรับเศรษฐกิจสีเขียวที่เหมาะสมกับแต่ละขนาดธุรกิจ (Micro, Small, Medium)
- พัฒนาโครงสร้างการกำกับดูแลสำหรับเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy Governance) โดยกำหนดนโยบาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียวอย่างชัดเจน
- จัดทำและเผยแพร่กรอบนโยบายด้านจริยธรรมและการต่อต้านคอร์รัปชัน เพื่อสร้างโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในการดำเนินธุรกิจ
- จัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ด้านการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในองค์กร

4. การส่งเสริมนวัตกรรม (Innovation)

- สร้างความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด
- พัฒนาแพลตฟอร์มแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีสีเขียว เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ง่ายขึ้น
- พัฒนาศักยภาพบุคลากร ในการใช้ประโยชน์และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจสีเขียว